

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav pro dějiny umění
Praha 2014

Veronika Vicherková, Novodobá česká mozaika jako specifický druh umění v architektuře druhé poloviny 20. století

Diplomová práce

Posudek školitelky

Diplomová práce Veroniky Vicherkové je zaměřena na dosud opomíjenou kapitolu českého poválečného umění, zároveň ale práce vznikla v okamžiku, kdy se pozornost začíná obracet právě na taková zapomenutá témata. Jasný signál dává především aktivita Pavla Karouse, anebo i Marcela Fišera, kteří se stejně jako Vicherková pohybují v terénu českého poválečného umění ve veřejném prostoru, který fascinuje možností nalézat a poprvé strukturovat rozsáhlý z velké části nezpracovaný materiál. Nezanedbatelná je vazba tohoto materiálu na mimoumělecký kontext, na spleť politických a společenských poměrů, které mnohdy, resp. takřka vždy vznik těchto prací zásadním způsobem určovaly.

Vicherková se v diplomové práci zabývá českou mozaikou. K tématu přistupuje objektivně, se znalostí historických souvislostí, a rovněž s důkladnou znalostí celé problematiky zadávání výtvarných zakázek a proměnlivého vztahu architektury a uměleckého díla. Práce je rozdělena na část souvislého výkladu a na komentovanou obrazovou přílohu. Studentka se tak záměrně vyhnula schematizaci, kupř. ikonografickému rozvrstvení materiálu, které by mohlo téma (tak jak to do jisté míry koncipoval Pavel Karous) snadno ironizovat, neboť – dle mého soudu po právu – citlivě rozlišuje ideologické a výtvarné aspekty jednotlivých realizací. Do jisté míry lze říci, že ze své generační pozice Vicherková rehabilituje některá díla, která svou spjatostí s prominentními stavebními objekty možná někdy zůstávala dosud nedoceněna. Přínosné jsou i kapitoly věnované technologii mozaiky, poukaz na vysokou kvalitu českého moderního mozaikářství v celoevropském kontextu, a rovněž přehled výrazných osobností a realizací z doby před Únorem 1948, které naznačují, že musíme počítat s jistou kontinuitou, která mimo jiné zakládá i řemeslnou úroveň mozaiky po převratu.

Ocenit je třeba rozsáhlou literaturu, která zahrnuje nejen dobové i aktuální knižní tituly, ale i řadu článků v periodikách a internetové zdroje, které v případě takto neprozkoumaného tématu mají své jasné opodstatnění. Obrazová příloha je vybavena komentáři a podává

představu o širokém spektru použití mozaiky v české poválečné architektuře. Cenný je rovněž soupis realizací, který Vicherková zamýšlí jako otevřenou platformu pro další mapování tématu.

Vicherková se vyjadřuje pregnantně (jen bohužel by byla třeba důkladnější redakce textu), její práce přináší řadu pozoruhodných informací a vytváří bohatě strukturovanou představu nejen o české mozaice druhé poloviny 20. století, ale o celém našem složitém kulturním klimatu, k jehož zhodnocení se teprve nyní postupně propracováváme. Naznačuje širší souvislosti poválečných strategií ve výtvarném umění v západním světě, a nepochybuji, že v budoucnu přidá ke svému průzkumu našeho teritoria i analýzu dalších kulturních oblastí, kde monumentální výzdoba, resp. mozaika dostala po válce prostor (kupř. NDR, Rakousko).

Diplomovou práci Veroniky Vicherkové jednoznačně doporučuji k obhajobě.

Doc. PhDr. Marie Klimešová Ph.D.

13. 9. 2014